

Dwa filary naszego budżetu - - monopole i podatek dochodowy

Wykonanie budżetu za pierwszy kwartał nie przyniosło deficytu, lecz nawet dało minimalną, bo za ledwo milion złotych wynoszącą nadwyżkę dochodów nad wydatkami.

Ogółem dochody skarbu za czas od kwietnia do czerwca stanowiły 523,6 milionów zł. Dochody te w większości swej, bo w przeszło 85 proc., pochodzą z podatków, opłat i wpłat monopolu państwowego, a tylko w nieznacznej części składają się na nie dochody administracyjne, oraz z przedsiębiorstw takich, jak poczta, koleje i lasy państwowe. Z ogólnej sumy dochodów na dochody administracyjne przypada 56 milionów zł., na przedsiębiorstwa — 19 milionów, a reszta t. j. 447 milionów są to podatki, opłaty i monopole.

Rozdzielając dochody z podatków według ich typów zasadniczych zobaczymy, że podatki bezpośrednie przyniosły zł. 151 milionów, podatki pośrednie — 42 miliony, cła 22 miliony, opłaty stempowe — 19 milionów, a wpłaty monopolu — 164 miliony zł.

PODATEK DOCHODOWY

Wśród podatków bezpośrednich na pierwsze miejsce pod względem sumy uzyskanej wysuwa się bezpośrednio podatek dochodowy. Z tego źródła skarb uzyskał prawie 67 milionów złotych.

Uwzględnić jednak trzeba, iż oprócz normalnego podatku dochodowego istnieje jeszcze specjalny podatek od wynagrodzeń z funduszy publicznych, który dał w ciągu kwartału zł. 41 milionów. Jest to de facto również podatek dochodowy i można śmiało te dwie pozycje połączyć. Wtedy dopiero uzyskamy dokładny obraz sum uzyskanych z podatku dochodowego.

ZWIĘKSZENIE O 120 PROC.

Razem zwykły podatek dochodowy i podatek od wynagrodzeń przyniosły więc 108 milionów złotych, przyczem rzecz charakterystyczna zarówno pierwszy, jak i drugi dały nieco więcej niż powinny były przynieść w ciągu kwartału. Przed rokiem podatek dochodowy dał od kwietnia do czerwca za ledwo 49 milionów zł., podatku od wynagrodzeń z funduszy publicznych nie było. Zestawiając więc ogólny wpływ z podatku dochodowego obecny i zeszłoroczny musimy stwierdzić znaczne jego zwiększenie, sięgające przeszło 120 proc.

Z innych podatków bezpośrednich mniej niż w roku ubiegłym przyniosły podatki gruntowy i od nieruchomości, więcej natomiast dał podatek przemysłowy o 7 milionów zł., osiągając wysokość zł. 44 milionów. Mimo to podatek przemysłowy, który na bieżący rok budżetowy prelimitowany jest w daleko większej sumie, niż dał on w roku poprzednim, nie dał czwartej części rocznego dochodu, jaką powinien przynieść w ciągu kwartału. Dochód z tego podatku zwiększa się jednak zwykle w drugim półroczu budżetowym, a więc prawdopodobne jest wyrównanie.

31 MILJONÓW — PODATEK OD CUKRU

Spośród podatków pośrednich największą pozycję stanowi podatek od cukru, który przyniósł skarbowi zł. 31 milionów. Podatek ten dał również w ciągu kwartału więcej niż jedną czwartą prelimitowanego rocznego wpływu, co wskazuje na to, iż spożycie cukru jest większe od przewidywanego.

Dochód z cła i opłat stempowych były, jak to widzieliśmy, niewielkie i nie osiągnęły odpowiedniego odsetka, rocznych wpływów.

164 MILJONY DAŁY MONOPOLE

Natomiast bardzo znacznie ponad poziom wpłat kwartalnych wysunęły się monopole dając skarbowi zł. 164 miliony, czyli 27,6 proc. tego, co powinny dać w ciągu całego roku zamiast 25 proc..

Te większe wpłaty monopolu mają swoje uzasadnienie w tem, że w okresie letnim wpływy z szeregu podatków maleją, równowaga budżetu musi więc być utrzymana przez zwiększone wpłaty takich przedsiębiorstw, jakimi są monopole. Idzie tylko o to, aby wpłaty te pochodziły z sumy wygospodarowanych, a nie naruszały ich środków obrotowych. Nie wątpliwie monopole państwowe mogą dać państwu bardzo znaczne sumy i wytwarzać nawet pewne rezerwy, co jest zupełnie możliwe przy dalszym ich usprawnieniu i oszczędnej gospodarce.

DWA FILARY BUDŻETU

Obecnie dochody państwa opierają się na dwóch głównych pozycjach — monopolach i podat-

kach bezpośrednich, wśród których najwięcej daje podatek dochodowy. Łącznie monopole i podatki bezpośrednie (wraz z podatkiem od wynagrodzeń) dały skarbowi w ciągu kwartału zł. 356 milionów, czyli 68 proc. wszystkich wpływów skarbowych. Słusznie więc można je uważać za fundamenty i filary naszego gmachu budżetowego.

Z. B.

Wzmocniona działalność wolnomyslicieli

Próby zmontowania własnego dziennika

W związku wolnomyslicieli dały się zaobserwować ostatnio bardzo silne tarcia. Grupy środowiskowe Toruń i Katowice przygotowywały już nawet rozłam. „Opozycjoniści” wydawali w Toruniu własne pismo wolnomyslicielskie „Pionier”, prowadził je p. Sławomir Jeske. Na ostatnim jednak zjeździe tarcia zostały zażegnane i obecnie Związek podjął bardzo energiczną akcję propagandową w kraju. Do wszystkich placówek organizacyjnych rozesłano po kilka kilogramów odezw, pism i bibuły propagandowej, celem

bezpłatnego rozdania w terenie. Również w szybkim tempie rozszerza i rozbudowuje Związek prasę wolnomyslicielską. W tej chwili posiadają już wolnomysliciele cztery oficjalne swe organy, a to „Wolnomysliciel Polski”, „Przyszłość to my”, „Błyski” i „Pionier”, nie licząc prasy sprzyjającej temu ruchowi.

W Zarządzie Głównym Zw. Wolnomyslicieli dyskutowana jest na wet sprawa powołania do życia własnego dziennika, któryby stał le i wyraźnie służył idei wolnomyslicielskiej.

Łódź przed wyborami

Próby walki z narodowcami

Rozbrat P. P. S. z żydami

ŁÓDŹ, 30.7. Nad opinią społeczeństwa polskiego w Łodzi, domniemy dzisiaj obóz narodowy. Ale właśnie dlatego podjęto rozmaite usiłowania, ażeby go nie mogąc rozbić, najbardziej osłabić. Dlatego też tworzą się rozmaite komitety i komiteczki pod formą narodową, antysemicką, radykalną, i t. d.

Hasła odrodzenia narodowego, samodzielności polskiej w każdej dziedzinie, panowania prawa i moralności w życiu publicznym, niezależnienia się od wszelkich międzynarodówek — pojawiają się nieustannie. Powstają rozmaite formacje i nazwy: „Chrześcijański”, „Katolicki”, „Narodowy”, — wszystko to, pochodzi z jednego i tego samego źródła, którego celem jest osłabienie obozu narodowego przez wywołanie zamieszania i dezorientacji mas ludności.

Sanacja używa taktyki bardzo sprytniej. Występuje pod rozmaitymi nazwami, najbardziej ogólnymi, a przedewszystkiem stara się odpowiednio nastrajać lewicę, ażeby ona przeprowadziła główną walkę z obozem narodowym.

PPS postanowiła nie iść łącz-

nie z żydami i żydowskim Bundem, ażeby tem łatwiej móc konkurować z narodowcami. Współdziałać będzie z związkami zawodowymi, które im pozostają pod jej kierownictwem oraz z resztkami niemieckiej socjalnej demokracji, która tutaj niegdyś była dość silna, ale teraz straciła wpływ na rzecz organizacji hitlerowskich.

Rozdział PPS od socjalistów żydowskich jest bardzo nie na rękę komunistom, którzy ofiarowali PPS-owcom współdziałanie, ale nie otrzymali jeszcze odpowiedzi zadawalającej. Chcąc PPS zniechęcić do współdziałania, czynią jej trudności na terenie organizacji zawodowych. Dlatego w rozmaitych fabrykach zorganizowali strajki okupacyjne, wysuwają postulaty podwyżki cen akuratu w chwili, kiedy przemysłowcy znaleźli się w trudnościach wskutek zarządzeń dewizowych i kiedy trudno im osiągnąć walutę zagraniczną na sprowadzanie surowców.

Naogół jednak kampania nie rozbujała jeszcze niechęci wyborczych.

Niemiecka „czarna ręka” na Górnym Śląsku

KATOWICE, 30.7. Dochodzenia władz w sprawie wykrytej ostatnio na Górnym Śląsku tajnej organizacji niemieckiej pod nazwą „Die schwarze Hand” prowadzone są w przyspieszonym tempie.

Początkowo przypuszczenie, jakoby niemiecka „czarna ręka” była organizacją lokalną w Tarnowskich Górach, okazały się mylne. „Die schwarze Hand” operowała na całym obszarze województwa śląskiego i we wszystkich większych miejscowościach miała swoje komórki organizacyjne. Jak się zdaje, organizacja

„czarnej ręki” stanowiła wydział bojowy zlikwidowanej niedawno spiskowej hitlerowskiej „Arbeiter - Bewegung”.

Nowe aresztowania członków „czarnej ręki” zostały dokonane w różnych miejscowościach na Śląsku. W Chorzowie aresztowano 5 osób. Nazwiska ich brzmią: Robert Wolny, Walter Kubica, Henryk Kapusta, Emanuel Pilot, Jan Zip.

Trudno nie uznać, iż nazwiska powyższe mają przeważnie brzmienie polskie.

Obniżenie podatku od win owocowych

W Dzienniku Ustaw, który ukaże się w dn. dzisiejszym, zostanie ogłoszone rozporządzenie Min. Skarbu w sprawie obniżenia stawek podatkowych od win, wyrobionych z owoców. I tak: od wina owocowego podatek z kwoty 0,50 zł. został obniżony do kwoty 0,20 zł. od moszczu owocowego z kwoty zł. 0,25 do zł. 0,10, od wina owocowego gazowanego z kwoty od zł. 0,90 do zł. 0,50, licząc od jednego litra; również od wina owocowego musującego obniżony został podatek z kwoty od zł. 1,80 do zł.

1,00 od całej butelki i do zł. 0,50 od pół butelki.

Decyzja o obniżeniu stawek podatkowych od win owocowych pozostaje w związku z ciężkim położeniem gospodarczym krajowego przemysłu winnego, który przed r. 1931 wykazywał wybitne tendencje rozwojowe, a po r. 1931 zaczął upadać pod wpływem znacznego w tym roku podwyższenia stawek podatku spożywczego.

Wspomniane rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia.

Wnioski w sprawie zmian w kolejowych rozkładach jazdy

1 sierpnia upływa termin składania dyrekcjom kolejowym przez zainteresowane urzędy, instytucje, organizacje itp. wniosków, mających na celu ulepszenie komunikacji pasażerskiej w ruchu międzynarodowym; w komunikacji dalekobieżnej krajowej, termin ten mija 1 września. Ewentualne zmiany obowiązywałyby w nowym rozkładzie jazdy, który wejdzie w życie 15 maja roku przyszłego.

1 października r. b. upływa termin składania omawianych wniosków o ile chodzi o komunikację dalekobieżną i krajową; wnioski te rozpatrzone będą przy układaniu rozkładu jazdy na okres zimowy, obowiązujący od 14 grudnia r. b.

Wreszcie w komunikacji podmiejskiej termin składania wniosków dla zimowego rozkładu jazdy upływa 15 września.

Nowa organizacja polityczna na Wołyniu

Informują nas, że wojewoda wołyński Józefowski, wspólnie z tamtejszymi działaczami dawnego B. B. W. R., powołał do życia nową organizację p. n.: „Zjednoczenie Polskie Myśli Politycznej”. Jeden z przywódców nowej organizacji w rozmowie z koresponden-

Z KIM PÓJDA CHŁOPI?

Tygodnik stronnictwa ludowego „Piast”, zajmując się w dalszym ciągu ofensywą sanacyjną na podbój duszy chłopskiej. Sanacja spostrzegła, że gdyby miała oparcie o masy chłopskie, mogłaby spokojniej patrzeć w przyszłość, pewna, że utrzyma się przy władzy na czas dłuższy. Po stanowiono zatem zdobyć chłopów prostymi metodami:

„zaświecić im radykalną reformą rolną, zapewnić pochlebstwami szpalty tych pism, na których wczoraj „precz z chamami do gnoju” było hasłem naczelnym, zmienić namiastkę wyborów a samemu rządzić i radośnie tworzyć i bytować.

Może, gdy się postawi na czoło te hasła, włoży je w usta gen. Żeligowskiego, czy kogoś innego, to wtedy masy chłopskie od Witosów odwrócimy i do swej dyspozycji postawimy — rozumując sanacją...”

Tymczasem wieść polska wypowiedziała swoje żądania w sposób zupełnie wyraźny, w szeregu tłumnych manifestacji, odbytych w ciągu maja i czerwca:

„Przemówili chłopci, przemówiłem — poważnie — zdecydowanie. Zażądali stworzenia w Polsce takich warunków, któreby umożliwiły powrót wielkiemu chłopu Wincentemu Witosowi i jego towarzyszom niedoli, zgłaszając zmiany systemu, nowych wyborów itd...”

Jeśli odpowiedzianą na to miałaby być jeszcze jedna próba stworzenia sanacyjnego stronnictwa ludowego, opartego o reformę rolną, pochlebianie chłopu, a nawet „pseudo-wyborów” — to wolno to sanacji robić.

Jedno możemy tylko zgóry powiedzieć: chłopów temi rzeczami kupić się nie da!

Chłopi wiedzą, że poprawy stosunków gospodarczych, przebudowy ustroju chłopskiego, zmiany ustroju politycznego nie dokona nikt inny... jak oni sami.

Dopiero wtedy, gdy idee i program ludowy zasiadzie przy sterze państwa, a ster ten poprowadzi Wincenty Witos, dopiero wtedy zaistnieją warunki oparcia władzy w państwie o szerokie masy narodu polskiego, o tę siłę, która ostatnio ujawniona jednym cieszem, drugim kusi, a trzecim sen odbiera...”

Jak więc widzimy, wobec rządów planów ofensywy politycznej w stronę wsi, ludowcy tem intensywniej organizują kontrofensywę. Po manifestacjach wiosennych mają obchody sierpniowe pokazać w formie jeszcze wyraźniejszej i bardziej zdecydowanej siłę i solidarność chłopską — tym razem już nie w skali lokalnej, ale ogólnopolskiej.

DLACZEGO ZGINĘLI?

W poznańskim piśmie niemieckim „Deutsche Nachrichten” ukazał się artykuł podpisany literami Ed. F. v. M., omawiający tragiczną katastrofę lotniczą w Orłowie, której wynikiem była śmierć gen. Orlicz - Dreszera i dwóch asów polskiego lotnictwa. Autor — którym jest zapewne znany lotnik sportowy z Wielkopolski, Fischer von Mollard — zwraca uwagę na konieczność większego, niż to dotąd w Polsce się dzieje, szanowania życia ludzkiego i zastosowania w tym celu odpowiednich rygorów:

„Ta katastrofa lotnicza przypomina w wielu szczegółach katastrofę, w której przed laty zginęli polscy lotnicy challengeowi Zwirko i Wigura. Wówczas także była to maszyna

challengeowa, która w niezwyklej burzy złaźniała się w powietrzu. Wówczas także byli to ludzie wielkiego znaczenia i wielkiej wartości dla lotnictwa, a szczególnie dla narodu polskiego, którzy ofiarować musieli swe życie.

Trzeba jeszcze dodać, że lotnicy, którzy ponieśli śmierć w Orłowie, zapoznani byli z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, które padała im do wiadomości stacja meteorologiczna. Mimo to, podobnie jak swego czasu Zwirko i Wigura, polecieci.

W obliczu tych szczegółów staje przed nami lotnikami pytanie, czy w takich wypadkach kierownikiem portu, z którego się startuje nie powinien być przyznany taki autorytet, że zakaz ich uniemożliwił wienien start. Widzimy, że branie wglądów na kogośkolwiek było, jest tutaj nie na miejscu, bo śmierć, jak wspomnieliśmy w powyższych dwóch wypadkach, także nie ma względu na osoby lotników...”

SMUTNA RZECZYWISTOŚĆ

„Kurjer Poznański” zestawia z sobą ostatnie fakty w sprawie gdańskiej. A więc z jednej strony głosy prorządowej prasy w Poznaniu („Dziennik Poznański” i „Nowy Kurjer”), która zapewniała, że

„na straży polskiego prawa w Gdańsku winna stać polska siła... Ostatnie posunięcia hitlerowskiego senatu spotykają się z reakcją miarodajnych czynników polskich. Reakcją ta będzie, jak wemy, bardzo stanowcza, choć spokojna... Możliwe jest zastosowanie przez rząd polski odpowiednich represyj. W tym względzie Polska rozporządza całą gamą możliwości — od ponownego wzmocnienia załogi na Westerplatte poczynając...”

Głosy te były solidarne z jed-

notatą w tym wypadku postawą całego społeczeństwa. Z drugiej jednak strony oświadczenia agencji urzędowych („Polip” i P. A. T.) skwapliwie działały w kierunku odebrania sprawie gdańskiej znaczenia „niepokojącej międzynarodowej sensacji”, zarówno po wymianie not w sprawie krążownika Leipzig, jak i po mowie min. Edena, która wedle P. A. T. wywołała „uspokajające wrażenie” — niewiadomo tylko dla kogo: Anglików i Polaków, czy też Gdańszczan i Niemców. „Kurjer Poznański” pisze o tych oświadczeniach, że

„z ducha swego i tendencji harmonizują one ze stanowiskiem nietylko Gdańska, ale przedewszystkiem Niemiec, niemieckiej polityki i niemieckich agentów, że natomiast stają one w zupełnym rozdziewku z polską opinią publiczną, której wyraz dała prasa polska bez różnicy w danym wypadku kierunków i odcieni politycznych.”

Nie dziwi, że prasa niemiecka z „Völkischer Beobachterem” na czele wyraża się lekceważąco o polskiej opinii publicznej, i to „nie wykluczając pism, które zachowują się, jak gdyby były oficjalne”. Zdaniem wspomnianego organu polska opinia i prasa polska całkowicie nie orientuje się w rzeczywistych dążeniach polityki polskiej.

Zachodzi obawa, że to odpowiada prawdzie.

Mamy zatem sytuację tego rodzaju, że gdy Anglia coraz czujniejsza jest na niebezpieczeństwo niemieckie, to

„Polityka polska, gdzie i gdy tylko może, gra rolę sekundanta polityki niemieckiej.”

Takie jest oblicze rzeczywistej rzeczywistości...

Czy rząd zechce pozyskać wieś Przez dalsze oddłużenie?

Niektóre sfery gospodarcze sądzą, iż pogłębienie akcji oddłużeniowej w rolnictwie wpłynęłoby pomyślnie na zwiększenie transakcji handlowych wsi. Dekrety dotychczasowe objęły akcją oddłużeniową jedynie długi rolników powstałe przed 1 lipca 1932. Obecnie mówi się o konieczności przesunięcia tej daty przynajmniej o 2 lata czyli do 1 lipca 1934.

W ten sposób całe zadłużenie

wsi, powstałe do 1 lipca 1934, byłoby objęte postępowaniem oddłużeniowym, co pozwoliłoby rolnikom wszelką rozporządzalną gotówkę obracać na zakup wyrobów przemysłu, których zapotrzebowanie przez wygłodzoną wieś jest coraz większe.

Obecnie, kiedy rząd akcentuje coraz wyraźniej tendencje do pozyskania wsi, rozszerzenie akcji oddłużeniowej w rolnictwie ma duże szanse urzeczywistnienia.

Jak „zaprzyjaźniona” Trzecia Rzesza Niemczy Polaków

Agencja PRESS donosi z Katowic:

Wymowną ilustracją położenia mniejszości polskiej na Śląsku Opolskim i stosunku władz hitlerowskich do Polaków jest historia Jerzego Matuszczyka, przewodniczącego polskiego robotniczego klubu sportowego w Gliwicach.

Matuszczyk aresztowany został i oddany pod sąd w czerwcu 1934 za udział w strajku przy budowie kanału im. Adolfa Hitlera. Matuszczykowi m. i. zarzucano, że o przebiegu strajku poinformował korespondenta pism zagranicznych z Wrocławia.

Sąd skazał Matuszczyka na 2 lata ciężkiego więzienia. Jako główny świadek oskarżenia występował na rozprawie sądowej niejaki Alojzy Kuźnia, członek związku Polaków w Gliwicach.

Dnia 12 czerwca r. b. Matuszczyk miał opuścić więzienie. Oczekujący go przed gmachem więziennym rodzinie oświadczone, że niema na co czekać, ponieważ po odsiedzeniu kary Matuszczyk

czeka będzie przewieziony do Opolu do więzienia ochronnego t. zw. „Schutzhaf”. W więzieniu ochronnym Matuszczyk wychowan będzie na „dobrego Niemca”.

Powodem tej nowej i niebywałej kary jest fakt, że Matuszczyk przez cały czas pobytu w więzieniu czytał książki polskie, dostarczone mu przez rodzinę.

Wraz z Matuszczykiem skazany był za strajk przy budowie kanału im. Adolfa Hitlera na 3 i pół lata więzienia Polak Konrad Jarczyk. Odbywa on w dalszym ciągu karę więzienia.

Emigracja do Palestyny w m. sierpniu

Ustalony został plan emigracji do Palestyny z Polski na najbliższy miesiąc. W m. sierpniu odejdą do Palestyny 3 transporty z emigrantami w dniach 12, 19 i 26 b. m. Przewidywany jest wyjazd do Palestyny z Polski około 1000 osób.